

telepensjonisten

Medlemsblad for Telepensjonistenes Landsforbund

Nr. 3/08 - 34. årgang

Telenor tar gull i etikk s. 4

Telegolf, et spill for spreke pensjonister? s. 6

Telepensjonister på "Den Gyldne Omvei" med trønderske attraksjoner s. 8

REDAKTØRENS SPALTE

Høsten er i anmarsj for fullt når dere får denne utgaven av bladet i postkassen. Dermed er vi i god gjenge igjen med aktiviteter av alle slag. Det gjelder også møtene i landets telepensjonistforeninger. Møtene skaper samhold og aktivitet som gjør livet rikere. Vi ønsker dere lykke til.

Bladet har et variert innhold som prøver å speile hva telepensjonistene er opptatt av. Jeg håper at det faller i smak. Bidrag fra dere alle er veldig viktig for at bladet skal makte å skape kontakt og samhold om felles verdier.

Kultur pluss Aktivitet er lik Helse

- var et av budskapene på et seminar i Oslo nå i høst for landets elderråd. Telepensjonistene lever opp til dette budskapet. Det viser reisebeskrivelsene vi har mottatt og artikkelen om telegolf der vi møter ivrige telepensjonister mellom hullene på golfbanen i Drøbak.

Telenor i "vinden"

Det har blåst sterkt rundt Telenor på forsommeren, så sterkt at vi fant grunn til bekymring. Vi traff Baksaas og fikk snakket med han om våre bekymringer. Det var en inspirerende samtale med en leder som innrømmet etikkproblemene, men som med hjelp av sterk innsats og gode medarbeidere nå er på offensiven. Telenor mottok nylig en internasjonal topprangering i samfunnsetikk som var spesielt kjærkommen. Vi var spesielt glade for Baksaas

sine forsikringer om at våre pensjoner er trygge til tross for sterk finansuro.

Sofus er blitt operafrelst

- i løpet av sommeren, godt hjulpet av kona. Hans kommentarer på alt fra Olympiaden til Stortingets pensjoner viser at han ikke har mistet grepet om pennen. Han har fått med seg det meste foran TV'n i den flotte trøndersommeren til tross for sene nattsendinger fra Beijing.

Pensjonistopprøret

Telepensjonistene i nord har slått seg sammen i sterk kritikk av vårens pensjonistoppgjør. De protesterer mot å ha blitt ranet av Staten og truer med opprør. De ber de sentrale forhandlere om å skjerpe seg og lover demonstrasjoner frem mot Stortingsvalget 2009.

Hobby

- er også kultur og aktivitet. Det viser en gjeng pensjonerte rikstelefondamer i Trondheim som Jahn Hassel har besøkt. De lager de fineste dekorasjoner og kort i kombinasjon med sosialt samvær som bare kvinner kan gjøre.

*Ha en god høst.
Hilsen Sjur*

Innhold:

Redaktørens spalte	s. 2	Refleksjoner	s. 13
Lederen har ordet	s. 3	Det var den gang det!	
Telenor tar gull i etikk	s. 4	Montørtreff i Drammen	s. 14
Telegolf	s. 6	Pensjonistopprør i nord	s. 15
Telepensjonister på "Den Gyldne Omvei" med trønderske attraksjoner	s. 8	Reisebeskrivelser	s. 16
Telenors Kulturpris til ung fotograf	s. 10	Nytt fra Lokalforeningene	s. 17
Kryssord	s. 10	Foreningsnummer og adresser	s. 18
Sofustanker	s. 11	Minneord om Rolf Wegner	s. 18
Rendezvous tristesse	s. 12	Telepensjonistenes historieprosjekt	s. 19
		Landsstyret	s. 19
		Hobbyklubb i Trondheim	s. 20

Frist for innsendelse av stoff til neste utgave av bladet er **16. november 2008**.

Redaktøren forbeholder seg retten til nedkorting av innlegg.

Forsidebildet: Egil Reimers i telemesterskapet for golf på Drøbak golfbane.

Lederen har ordet

Vi har nå lagt bak oss sommerens mange små og store gleder, og høsten banker allerede på døren med alle de kjennetegn den bringer med seg. Høsten har imidlertid også sin sjarm med bær og soppturer i tillegg til alle fargene i naturen, men sommerukene går liksom så alt for fort. Undertegnede har bestandig vært av den mening at vi kunne droppe de alt for lange overgangstidene vi har mellom ulike årstider, og heller strekke sommeren litt lengre i begge ender. Det snakkes mye om klimaendringer i våre dager, men jeg har ikke merket noe når det gjelder lengden på sommeren.

Vi startet høstsesongen på forbundskontoret i siste uken av august, og i skrivende stund legges planene for høstens første landsstyremøte. Det langsiktige perspektiv blir nå planleggingen av neste års landsmøte, og i disse dager sender vi ut utkast til nye vedtekter som i sin helhet er revidert av et utvalg som har vært i arbeid i flere måneder. I tillegg sendes det også ut et utkast til handlingsplan for landsstyret for perioden 2009-2011. Begge disse utkastene sendes alle foreningene til uttalelse med svarfrist 31.12.08. Jeg oppfordrer flest mulig om å komme med innspill til disse sakene, da dette berører alle medlemmene våre. Sakene vil selvsagt bli viktige poster på landsmøtets sakliste 2.-4. juni 2009.

Vi vil ellers komme tilbake med mer informasjon etter hvert som vi nærmer oss landsmøtet.

Jeg vil ellers skru tiden litt tilbake når det gjelder årets lønnsoppgjør for pensjonistene. Først vil jeg beklage en feil fra min side i Telepensjonisten nr. 2-08, hvor jeg kom i skade for å blande sammen to prosenttall. Hevningen av pensjonen fra 1. mai 2008 er selvsagt 5,15 %, mens 5,5 % er hevingen av pensjonen på årsbasis. Nytt G-tillegg utgjør som jeg skrev 70 256 kroner. Ellers har det vært sagt og skrevet mye om oppgjøret denne sommeren, og jeg konstaterer at solidariteten blant oss pensjonister skranter i sine grunnvoller når det gjelder å vise sjenerøsitet vis a vis våre enslige minstepensjonister. Alle er vi selvsagt enig i at løftet for enslige minstepensjonister burde vært tatt av staten i sin helhet, men når politikerne ikke har gangsynet i orden må vi pensjonister trå til.

Det er for øvrig i mange sammenhenger sagt at de som forhandler fram pensjonene for pensjonistene ikke har et eneste maktmiddel å slå i bordet med, da vi verken har streikerett eller går i demonstrasjonstog for våre rettigheter. Jeg er ikke helt enig i det, for dersom vi ikke hadde vært i dialog med politikerne hvert år når det gjelder statsbudsjettet og lønnsforhandlingene hadde sikkert ikke forholdene for pensjonistene vært så gode som de tross alt er i Norge.

Når vi først er inne på politikerne har de fått sitt å tenke på de siste ukene, og da gjelder det selvsagt pensjonsbråket. Jeg tenker selvsagt i første rekke på dem som sitter på Stortinget, men også dem som oppholder seg i Regjeringskvartalet. Stortinget og Regjeringen er som folk flest. De har innsikt i sine egne behov. VG formulerte det ganske godt på lederplass for en tid tilbake. Politikerne gir blaffen! Fortjenestefullt avdekket Riksrevisjonen en pensjonsordning ute

av kontroll. Dette skjer midt opp i en pensjonsreform som har som siktemål å fjerne alt som smaker av den type ordninger politikerne har bevilget seg selv opp gjennom årene. Vi visste jo selvsagt at politikerne har en helt annen opptjeningstid enn oss vanlige dødelige, men det lå mye mer bak enn som så. Mens en AFP pensjonist kan tjene maksimalt 15 000 kroner i tillegg til pensjonen, kan en politiker på Stortinget gå av med full pensjon etter 12 år og i tillegg tjene 430 000 kroner. Du snakker om forskjell på kong Salomo og Jørgen hattemaker.

Riksrevisjonen skal ha full honnør for å ha satt spørsmålsteget ved de forhold som er avdekket med slumsete og kontrolløse utbetalinger som er gjort til Stortingets pensjonister. Det burde nå være et visst håp om at det utvalg som utreder nye pensjonsordninger for politikerne har fått så mye fokus på seg at de legger opp til et regelverk som i ett og alt tilsvarer resten av folket de er satt til å tjene. Dersom pensjonsreformen skulle snuble i stats- og kommuneoppgjøret til våren kjenner vi nå en av årsakene. Stortinget og Regjeringen har mistet autoritet i pensjonsspørsmål. Allerede nå vet vi at NAV og KPL ber regjeringen utsette pensjonsreformen med minst ett år.

De som har fulgt med i avisene vet at NSB innførte et ombordstigningstillegg på kroner 20 fra 5. mai i år. Gebyret gjelder dem som kjøper billetter på toget istedenfor i automatene. Bråket startet umiddelbart både fra de funksjonshemmede og pensjonistenes organisasjoner. Resultatet av disse anstrengelsene er at NSB allerede nå dropper gebyret for ovennevnte grupper.

Ingen aldersgruppe øker så mye på nettbanken som aldersgruppen 60-66 år. I gruppen 67 år og eldre er det nå fire ganger så mange nettbankbrukere som for fire år siden. Dette er en gledelig utvikling som viser at også de eldre aldersgruppene for lengst har tatt i bruk Internett til mer enn å lese avisene på nettet.

Vi ser at interessen for å lære seg bruk av Internett også er stor hos våre egne pensjonister. Det gis mer prosjektstøtte til disse tiltak enn noen gang før. Jeg oppfordrer foreningene til fortsatt å ha fokus på dette arbeidet.

Dagfinn Skarbøvik

Telenor tar gull i etikk

Intervju med konsernsjef Jon Fredrik Baksaas

Sjur Malm

Mange telepensionister føler sterk tilknytning til Telenor og er opptatt av dets ve og vel. Vi gleder oss over dets fremganger og lider når Telenor har problemer. Disse følelsene sitter i ryggraden på oss etter et langt yrkesliv i Televerket og Telenors tjeneste. I år har Telenor vært spesielt "i vinden" på godt og ondt. Derfor var det god grunn til å gå selskapet nærmere på klingen for å få dets versjon. Vi gikk til topps og Jon Fredrik Baksaas stilte velvillig opp.

Telenor og etikk

"Telenor tar gull i etikk" på toppen av den internasjonale Dow Jones indeksen for samfunnsansvar, var Aftenpostens gledelige nyhet. Det var til og med andre året på rad, og står i sterk kontrast til anklagene i norske media om Telenors forretningsetikk i Bangladesh. - Hva har skjedd, spør vi Baksaas?

- Vi fikk svært mye oppmerksomhet i media rundt Bangladesh-saken, forteller Baksaas. Men Bangladesh ble en tøff påminnelse om at vi må arbeide vedvarende og iherdig også i forhold til våre leverandører for å nå våre mål innen samfunnsansvar. Nå er vi på offensiven i Bangladesh. Vi vurderer å etablere et omfattende program i samarbeide med en ideell organisasjon i Bangladesh. Et ledd i programmet adresserer barnearbeid spesielt og omfatter bl.a. et tilbud til et stort antall ungdom om yrkesrettet skolegang. Vi

har registrert et mer balansert syn på Bangladesh-saken i media i senere tid. Dow Jones - kåringen er en hyggelig anerkjennelse for at vi beskikker vårt bo vel når det gjelder samfunnsansvar.

Morgendagen er avgjørende

- Hva er dine største utfordringer som leder av dagens Telenor, spør vi. - Telenor har hatt en voldsom utvikling siden vi ble børsnotert i 2000, forteller Baksaas. I dag er vi det syvende største mobilskapet i verden med over 150 millioner kunder i tolv land, og Telenor-logoen er etter hvert blitt synlig for mer enn 400 millioner mennesker. Dette har vært en spennende reise for Telenor. Vi har mange gode og dyktige medarbeidere som tar grep og responderer på ledelsens kurs og mål. All oppmerksomhet må være rettet fremover. For evnen til å takle morgendagen avgjør vår videre fremgang. Den sterke konkurransen krever beinhard satsning og stadig mer perfektjon på de tjenestene vi leverer. Vi forvalter viktige verdier for våre kunder og eiere, og den uavklarte finanskrisen er en stor utfordring som krever tilpasning til det som skjer. Heldigvis er vår industri veldig viktig for folk. Har mennesker først fått tilgang til kommunikasjon vil de ikke være foruten.

Kunst og kultur på Fornebu

Har Telenor glemt Norge?

Mange lurer på Telenors totale fravær når e - verkene legger bredbåndsfiber i sentrale strøk og "stjeler" mange av Telenors gamle kunder – Ja, Lyse Energi for eksempel, har ført en meget aggressiv markedsføring som vi akter å gjøre noe med, svarer Baksaas. På den annen side har vi opplevd at Telenors markedsføring av mobilt bredbånd har fått en raskere utbredelse enn forventet og har slått an. Vi startet utbyggingen i de fire største byene og de viktigste vintersportstedene og fortsatte med sommersteder og befolkningstette områder. I år bygger vi ut mobilt bredbånd i tettsteder ned til 200 innbyggere, dvs. ca 86% av arealet der folk bor eller ca 2.9 millioner brukere.

Og det er klart at med 12 land i porteføljen spredt over store deler av verden blir hverdagen vår fylt av internasjonale spørsmål som krever stor oppmerksomhet. Derfor kan vi snakke om en global hverdag for mange av oss.

Kommunikasjon og kultur

Telenors globale hverdag gir seg også kulturelle utslag. Derfor spurte vi Baksaas om hans holdning til kultur. - Kultur er formidling og kommunikasjon for eksempel av kritikk, sorg eller glede. Det skjer med bilder, i bøker, som musikk eller i andre former, mener Baksaas. Telenor bruker bevisst gode kulturbærere til å skape kommunikasjon mellom oss og markedet både hjemme og ute. Kultur skaper inspirasjon og avveksling, trivsel og idériksomhet. Derfor er den også godt synlig blant medarbeiderne på Fornebu. Sentralt i år står tildelingen av Telenors kulturpris for 2008 til fotografen Jonas Bendixsen for hans grensesprengende budskap om livsvilkår i sivilisasjonens utkant. En annen spennende satsning i Telenors kulturprogram er et prosjekt i samarbeid med Musikkhøgskolen for kommende kunstnere. Prosjektet setter sammen utøvere fra ulike land i nye sammensetninger for å skape kunst. Musikken skaper kommunikasjon på tvers av landegrensene, og god kommunikasjon må være på plass for å unngå konflikter.

Telepensjonistene og Telenor

Telepensjonistene står for historien til Telenor, som også er en viktig del av Telenors kultur.

- Hvilket syn har du på oss, spør vi Baksaas? – Vi ser på telepensjonistene som viktige ambassadører. De representerer et betydelig antall kanaler til formidling av vårt budskap, svarer Baksaas. – Det er vanskelig å være ambassadører når man ikke har budskapet klart for seg, er redaktørens innvending. - Det må vi gjøre noe med, er Baksaas' kontante svar.

- På den annen side antar jeg at pensjonistene også er opptatt av om pensjonsmidlene er trygge i Telenor, fortsetter Baksaas. Det er de, men det er klart at Pensjonskassen blir berørt av svingningene i dagens finansmarked. Og Telenors evne til å møte forpliktelsene henger nøye sammen med utviklingen av Telenor, slik vi tidligere har vært inne på. Frem til 2007 hadde Pensjonskassen god avkastning på sine aksjer og rentebærende papirer. Men i 2008 har det nok dessverre vært en nedtur. Det er viktig at Pensjonskassen tar høyde for slike svingninger i markedet for å sikre fremtidens pensjonsmidler.

Jon Fredrik Baksaas

Roger Waage

Velfortjent lunsj

Telegolf, et spill for spreke pensjonister?

Sjur Malm

Jeg ringte Roger Waage for å intervju han om seilflyging som var den store hobbyen hans da vi jobbet sammen i Oslo. Roger har vært en ihuga seilflyger og har deltatt både i NM og VM i seilflyging. – Nei, nå er det golf, fortalte han. I Norge hele sommeren og i Spania hele vinteren. Kom på golfbanen i Drøbak 20. august, da har vi telemesterskap i golf. Dit kommer det pensjonister fra hele landet. Da jeg ankom Drøbak golfklubb var mesterskapet allerede i full gang. Glade telegolfere vandret i flott sommervær og klasket ballene målbevisst fra hull til hull på greenen.

Det store spill -

Ei vise om golf fra studentrevyen 1957 i Trondheim rant meg i hu mens jeg så utover det striglede grønne golflandskapet ispedd vannhindre og sandgroper:

*Golf. – Et spill for de spreke karer,
Som før gikk på byens barer
og drakk dus med hvem som helst
Nå er livet blitt et annet
når de dyrker golfens gleder.
Slik som Oslos Bogstad-reder;
er de med i det store spill*

*Tra la la la la lei
Here they do it the English way.*

- Ja, nettopp sier Waage da han hører meg nynne teksten. Det var på en tur til England ideen til å starte telegolf hjemme dukket opp, og golf er ikke lengre noen snobbesport. Alle lag av folket spiller golf i dag. Både min bestefar og far hjemme i Bergen spilte golf, så jeg visste litt om spillet. Det manglet ikke på støtte fra ledelsen i Televerket da vi lanserte ideen. Jan Edvard Thygesen gikk i bresjen, og i 1992 ble golfklubben startet

med Tor Kristiansen fra Telenor Network og meg selv som initiativtakere. Telenor støttet oss bl.a. ved å sponse utbyggingen av golfbanene på Mørk (Moss), Grini, Drøbak og Holtsmark i Lier. Derfor kan våre medlemmer spille gratis på disse banene.

Alle skulle begynne med golf

- I løpet av et par år vokste vi til 6- 700 medlemmer i klubben, forteller Roger. Alle ville begynne med golf. Nå er vi 250 medlemmer, unge og gamle. I dag deltar 70 av dem fra hele landet i mesterskapet. Det er flere telepensjonister blant oss, flest menn, men også mange sterkt engasjerte kvinner. - Golf er en flott sport for ektepar som liker å gjøre ting sammen. Lederen vår er Linn Okkenhaug, og vil du vite mer om oss så går du inn hjemmesiden til Telenors bedriftsdirrettslag: www.iderett.telenor.no

"Du må lære deg folkeskikk"

Jeg brøt nok noen regler der jeg sprang fra hull til hull og lette etter Roger Waage. Først traff jeg Edny Tangen, min gamle kontakt på økonomi i Telenor. Nå er jeg AFP'er og har spilt golf i 3 år, fortalte hun. Hysj, det er ikke bra å snakke høyt når andre skal slå, sa hun med dempet stemme. Jeg sprang videre og fikk tilrop om å passe meg eller rettere sagt pelle meg av banen. Jeg løp jo der uten køller og ball, uten noen form for disiplin mens ballene fløy på kryss og tvers. -Du må lære deg litt folkeskikk før du går ut på banen, irettesatte Egil Reimers fra Stavanger meg da jeg hentet han opp mellom to hull,

"Starter du med golf da-----"

Til tross for irettesettelsen fikk jeg fikk en hyggelig prat med Egil Reimers som var kommet den lange veien fra Stavanger sammen med kona for å delta i mesterskapet.

- Jeg begynte å spille golf da jeg ble pensjonert 62 år gammel, så det er aldri for sent, fortalte Egil. Starter du med golf da klarer du aldri å holde opp. Nå har jeg spilt golf i 10 år, og er ute og spiller i all slags vær. Kona og jeg har mye felles glede av golfen, og vi treffer mange trivelige mennesker. - Kan jeg få et bilde av deg midt oppe i spillet, spurte jeg.? - Ja da, men det må skje raskt for nå må jeg følge med i spillet. Bildene ble tatt og Egil løp videre for å hente igjen de andre som var kommet til puttingen på hull 5.

Er det ikke dyrt å spille golf,

- undrer jeg? - Nei nå er det billig og enkelt å spille golf på de fleste banene, forteller Roger. Dette er viktig for å opprettholde rekrutteringen. 1500 - 2000 kr i årskontingent, ikke noe innskudd. Utstyr kan du få helt ned mot 2000 kroner nå på høsten. Vi tok oss en tur inn i forretningen som bugnet av flott utstyr i alle prisklasser. 30 % høstrabatt på fullt sett av køller inklusive bag.

Dårlig score, men likevel en fin dag!

- Hvordan gikk det med deg, var standardspørsmålet da de møttes etter at hull 18 og spillet var sluttført? - Gikk bra til å begynne med, men så tok jeg noen sånne "3-4 puttere" for å komme i hullet, var svaret. Da trenger du ny putter- kølle, var trøsten. Etter 4,5 timers vandring og konkurranse samlet telegolferne seg til en velfortjent lunsj. Men først måtte scorekortene gjøres opp og innleveres i sekretariatet. Det var ikke noen Tiger Wood - eller Susan Petersen- score, heller ingen milliondollar- premier Men et bugnende premiebord ventet på de beste, og lunsjen smakte godt etter en lang og fin golfdag.

Flott bane

Linn Okkenhaug og Roger Waage

Premiebordet

Edny Tangen på vei til neste hull

Trening på drivingrangen

Telepensjonister på "Den Gyldne Omvei" med trønderske attraksjoner

Av Per-Johan B. Bogerud

Telepensjonister fra Sentrale Enheter har vært på drømmetur til Trøndelag i sommer. Historiske "godbiter" lå som perler på en snor. Stiklestadspelet utgjorde den største "perlen". Omkring 6 000 tilskuere satt "bergtekne" av årets "spel". Deltakerne kom i nærkontakt med landsdelens innholdsrike og spennende "smykkeskrin", fylt med opplevelser! Disse finnes særlig langs "Den Gyldne Omvei", som er både en veistrekning, et kulturlandskap og et andelslag. Veistrekningen går gjennom vakre omgivelser i Inderøy kommune i Nord-Trøndelag.

Røros for deltakernes føtter

I 28 varmegrader, men i avkjølt turistbuss, ladet de reisende opp gjennom Gudbrandsdalen over Ringebu fjellet til Røros. Røros badet i sol fra krystallklar himmel. Vi ble ønsket velkommen til bergstaden av *Knut Brandstorp*, en av byens autoriserte guider. Hans engasjerte fortellerkunst tok deltakerne mer enn 300 år tilbake i tiden da den tyskfødt bergmannen, Lorentz Lossius, så muligheter i det første funnet av kobbermalm og grunnla Norges eldste industribedrift, Røros Kobberverk. Han bygde en smeltehytte ved Hitterelva hvor det i statsallmenningen på fjellvidda 628 m.o.h. vokste opp et særpreget såkalt "partisipantskap". Partisipantene måtte forskuddsvis finansiere driften ved sine innskudd. Det produserte kobberet ble forholdsmessig delt mellom dem etter at kongen hadde fått sin tidel.

Bergstad-bebyggelsen fikk i arkitekturvernåret 1981 internasjonal rang som kulturminne av UNESCO. Røros' særegne barokkirke i stein fra 1780 rager høyt over Bergstaden. Den bevarte trehusbebyggelsen er unik med sine 80 sjeldne og bevaringsverdige trehus. De fredete gigantiske slagghaugene nord i byen skjuler en "tung og slitsom" historie omkring datidens gruvedrift. En statue med relieff av en "bergmann" og hans hustru bærer følgende tekst: "Reist

til heder og ære for dem som gjennom slit og savn har bygd dette bergmannssamfunnet på Rørosvidda."

"Den Gyldne Omvei"

Dag 3 kom vi til Inderøya. Autorisert guide, *Aud Karin Holmern*, mente at telepensjonistene, som hun kalte telepilegrimene, ble så grundig opplyste at de etter å ha fulgt "Den Gyldne Omvei" på Inderøya også kunne bekle tittelen "teleambassadør"! Befolkningen på Inderøya samarbeider om en profesjonell turistmarkedsføring av stedet sitt. Inderøya har et imponerende kulturliv som øyas kreative ungdom deltar aktivt i. "Gulburet" omfatter gårdsbutikk med lokale matprodukter og handverk og kafé med lunsjretter og hjembakte kaker. Nevnes bør også Muustrøparken, som for noen år siden ble beæret med utmerkelsen "Årets peneste park". Parken, som bærer navn etter presten Muus, inneholder et mindre antall skulpturer, som er designet/utført av skulptøren Nils Aas. Han ble en gang spurt om hva en av hans skulpturer betyr. - Behøver det nødvendigvis å bety noe - svarte han utfordrende!

"Kampen om Hellig Olav"

Stiklestadspelets "Kampen om Hellig Olav" var levendegjort nær oppunder virkeligheten - uten at blodet fløt, selv ikke da kampen var som varmest, sverd mot sverd. "Spelet" var en utrolig flott og spennende forestilling, som fortløpende spredte seg over den store utescenen; Nordens største friluftsscene. Underveis ble det flere oppmarsjeringer på den gressbelagte scenen, slik at skuespillerne måtte gå over til "armslag" i stedet for "sverdslag"! 850 dugnadsfolk, de fremste av landets skuespillere, amatørskuespillere, og musikere samt et kor, bidro til denne tradisjonsrike kulturarvformidlingen av ypperste merke!

Guiden levendegjør historien på Austråttborgen.

Foto Per-Johan Bogerud

Busstopp og luftepause på Ringebu fjellet. Foto Per-Johan Bogerud

Nidelven stille og vakker du er...

Dag 4 omfattet bl. a. omvisning i Trondheim ved byguide *Kristin Nervik*. Størst inntrykk vakte rundskuet ut over byen fra "Utsikten". Herfra fikk deltakerne et godt overblikk over byens "lengde og breddegrad". Høyskolen med sine 25.000 studentplasser har en markert plass i bybildet. Trondheim er en pen og ren by og kan være et eksempel til etterfølgelse. Nidelven som flyter stille og vakker gjennom byen, glimtet vakkert i sommersolen. Også Nidarosdomen ble beskuet inn- og utvendig, med etterfølgende orgelkonsert fremført med musikalsk følelse. Nidarosdomen er et unikt byggverk!

På krigsstien

5. turdag besøkte vi Herregården Austrått på Fosenshalvøya. Borgen og stedet omkring øst av Norgeshistorie! Austrått er et gammelt bosted og det finnes en rekke arkeologiske minner på Herregårdens område, blant annet gravhauger og røyser. Adelsgården, som ligger utenfor Trondheimsfjordens munning, ble i 1650-årene oppført av kansler *Ove Bjelke*. Hovedbygningen kronet av et mektig barokktårn, som sammen med to lavere sidebygninger og en portbygning, danner et firkantet kompleks omkring en øvre og nedre borggård. Borgen har i tillegg et lite kapell med tykke murer fra høymiddelalderen. Kapellet ble bygd ca. 1150-1210. Også et mausoleum med jernbeslåtte kister er trygt oppbevart i flukt med kapellet. Et lynnedslag i 1916 forårsaket at borgen brant nesten ned. En del av innredningen, spesielt kirkestyret, ble reddet.

Eksepsjonell "Gründer"

Turens dyktige og humørfylte sjåfør, *Tore Bergheim*, hadde hver eneste dag en betryggende hånd på rattet. Takket være solide lokalkunnskaper løste han oss trygt på både smale og brede veier til Orkanger, den ærverdige Bårdshaug Herregård. Stedet var fra midten av 1800-tallet "basen" til generalkonsul, arkitekt, gründer og verdensmann *Christian Thams*. Hans livsverk var gjenoppbyggingen av gruvene på Løkken Verk og byggingen av Thamshavnbanen, landets første elektriske jernbane fra Løkken til Orkanger. Spenningen steg til uante høyder da telepensionistene skulle løses

gjennom 800 meter krokete og strake gruveganger, kalde og trolske med lav takhøyde og rustfarget vann dryppende fra "oven". Gruvegangene har en *samlet lengde* på ca. 900 km! Nord-Europas største berghall har benkeplass til 100talls personer. Guiden etterlot undrende inntrykk blant telepensionistene. Det de fikk høre og se, minnet om ubrytelig arbeidsvilje, med blodslit som motvekt.

På tampen

På tampen av 6-dagers utflukten til Trøndelag, utfordret vi en av turdeltakerne, *Torgny Trondrud*, ved å spørre ham om hvordan han hadde opplevd seks turdager med tett pakket program og 1.950 km (!) i buss. Han ble ikke svar skyldig: - Jeg har irritert meg litt hver dag på denne turen. - Hvordan da, ville vi vite? Og like kjapt svarte han: - Jo, fordi jeg ikke har funnet noe å klage over!

Etter dette positive utsagnet, må konklusjonen bli:

Ut på "teletur" – aldri sur!

Guiden forteller om det harde arbeidet langt inne i fjellet på Løkken.

Foto Hjelm - Larsen

Jonas Bendiksen fikk Telenors Kulturpris i år (Foto: Scanpix)

Telenors Kulturpris til ung fotograf

Kai Rosenberg
Sjefredaktør i Telenor

Telenors kulturpris på 250.000 kroner gikk i år til den unge fotokunstneren Jonas Bendiksen som for øyeblikket er å se på Nobels Fredssenter i Oslo. Jonas Bendiksen får prisen for sin grensesprengende fotokunst, der han formidler kunstnerisk opplevelse sammen med et inntrengende budskap om menneskers livsvilkår i sivilisasjonens utkant.

- Vi gratulerer Jonas Bendiksen med Telenors kulturpris for 2008, som er den trettende i rekken. Flere av Telenors virksomheter er i land i utvikling, der vår virksomhet bidrar til økonomisk vekst og samfunnsutvikling. Bendiksen formidler historier om mennesker som lever i omgivelser som gjør sterke inntrykk, og vi er stolte over å kunne være med på å løfte frem en så imponerende og viktig kunstner, sa konsernsjef Jon Fredrik Baksaas i Telenor.

I juryens begrunnelse heter det blant annet at: " Hans arbeid representerer uten tvil den høyest kunstneriske kvalitet, samtidig som

hans budskap er så dypt og seriøst relevant i vår tid at han på kort tid oppnår internasjonal anerkjennelse og oppmerksomhet." Frem til februar 2009 er Bendiksens bilder å se på Nobels Fredssenter i Oslo. Han har fotodokumentert livet til 20 familier i fem verdensdel, og resultatet kan du se på utstillingen "Steder der vi bor". Den anbefales for dere som bor eller er innom Oslo. Senteret er åpent mellom kl. 10-18 alle dager utenom mandager.

Telenor er forøvrig en av samarbeidspartnerne for Nobels Fredssenter.

Mer om utstillingen kan du lese her:
<http://www.nobelsfredssenter.no/default.aspx?did=9079288>

Her kan du lese mer om Jonas Bendiksen:
www.jonasbendiksen.com/

KRYSSORD

1	2		3	4	5	6		7	8
9			10					11	
12		13			14		15		
16					17				
	18			19				20	
21			22				23		
24						25			
26		27			28				
29				30					31
32									

VANNRETT

1. Tittel
9. Instrument
10. Konservativ
11. Tre
12. Ren
14. Le
16. Teori
17. Sta
18. Matrett
20. Filmfigur
21. Bokstav
22. Sitring
23. Agn
24. Slagsted
25. Sein
26. Lærested
29. Dikt
30. Ørken
32. Apparat

LODDRETT

1. Blås
2. Uvenn
3. Barsk
4. Svarord
5. Gud
6. Tralle
7. Overklasse
8. Idrettsgren
13. Forstavelse
15. Fire
19. Hederlige
21. Overhode
23. Dag
25. Instrument
27. Fisk
28. Gud
31. Trøtt

Løsning på
forrige kryssord

1	F	2	E	3	T	4	T	5	R	6	P	7	I	8	L
9	A	L	E	R		10	E	L	I	T	E				
		11	G	L	E	12	F	S	13	R	U	G			
14	L		15	E	L	O		16	A	A			E		
17	A	18	D	M	I	R	19	E	R	T			R		
20	T	R	O	M	S	Ø		21	B	22	U	E			
		23	I	N		I		24	G	U	L				
25	O	S	T	26	E	K	27	L	O	K	K	E			
28	S	T	Ø	R	R	E	L	S	E						
29	T	E	R	G	E	R		30	E	N	S				

Løsningen på kryssordet kommer i neste nummer av Telepensionisten.

Unni Jørgensen

SOFUSTANKER

Sommeren er over, og vi har lite å klage over. Sol og regn har vekslet og gitt gode sommerminner. Det nordligste Norge har kanskje vansmektet en smule av solmangel og dårlige badetemperaturer. Til gjengjeld har de hatt daglyse netter og flygedyktige mygg å kose seg med.

Sommeren sto i olympiadens tegn. 080808 startet det med brask og bram og overdådighet i Beijings storstadion "Fugleredet". Vi er i Rottas år, om jeg husker den kinesiske kalenderen rett. Det var i hvert fall et rotteres etter gullmedaljer og olympisk ære. Vi fikk mer enn ventet av edelt metall, og selv Sofus registrerte gloriene for vinnere, land og folk. Hvor var du da håndballjentene scorete seiersmål over Sør-Korea i kvartfinalen, et tidels sekund før det var for sent? Fruen undret seg da jeg snek meg opp kl 0300 for å se direkte TV. Aldri hadde vel jeg vært noen sportsidiot. Det hun ikke visste var at jeg hadde fått smak for damenes tekstilfattige øvelser i sandvolleyball og synkronsvømming. Forklaringen ved morgengrøten om at jeg hadde sett på sumobryting, var lite troverdig. Hun mumlet noe om olympiatulling mens jeg morgengjespet, men det ble med det. Jeg nøyde meg med hennes utvalgte repriser resten av lekene.

Sofusen ble operaelsker midt i august. Fruen viftet tidlig i juli med premierebilletter til operaen Tosca oppført på friluftsscenen i borggården på Oscarsborg festning i Oslofjorden. Lindrige innvendinger ble overhørt av min kjære fru. På den aktuelle dato fant jeg meg derfor fortvilt letende etter parkeringsplass i Drøbak. Det gikk bra, ferga tok oss over fjorden - og vips, der var vi på historisk og kulturell grunn. Blücher var senket for 68 år siden, og Sofusen kunne beskue kanoner og borgverk, mens fru sto med ømme knær i innsleppkø for å sikre oss drømmeplasser. Tosca-opplevelsen var en meningsfull drøm med musikk, sang og dramatisk story. Opera er slett ikke bare gaul og skingrende høye C-er fra fyldige damestruper, slik jeg hittil hadde trodd.

Telenoret er stadig i hardt vær. Det gjelder å reve seilene før det blir kullseiling. Først var det russerne som kom med milliardkrav etter vellykket mobilisatsing et sted i Bortivekkistan. Telenoret protesterer på det heftigste' siterter pressen Baksaasen. Det gjør også vi. Et slikt søksmål kan ta luven fra teleaksjene våre.

Så kom beskyldning om Telenorstøttet barnearbeid i Bangladesh. Det var mer enn agurknytt servert av nyhetshungrige journalister. Noret raste på omdømmeskalaen, etiske retningslinjer var brutt, og vi havnet i bunnsjiktet sammen suspekter bedrifter som høster lite ære for sin mangel på sosiale normer. Bot og bedring, lovet Baksaasen. Men et par måneder senere var Noret vårt igjen på førstesidene med negativ fokus. Barnearbeid! - raste pressen og viste bilder av unggutter som tjente seg en livsoppholdslant hos mobilbygger Grameenphone med Telenor i ryggen. Bedre var det vel om ungguttene satt hjemme og sultet, eller fant livsopphold på uærlig vis? Den Nobelprisbehengte banksjefen Mohammad Yunus var ikke noblere enn at han fisket i rørt vann etter Baksaasens skalp og Telenorets aksjer.

**Norsk ungdom får ikke arbeidstrening, loven forbyr det. Resultatet er at de ikke gidder å møte på jobb til rette tid, og skygger unna kroppsarbeid, når de engang blir erklært arbeidsdyktige i lovens forstand i 17-18 årsalderen.*

Mange pensjonerte stortingspolitikere har lurt seg til ekstra pensjon. Synderne påberopte seg uvitenhet om regler, da det ble avslørt at de har hevet feit stortingspensjon samtidig som de har hatt lønnsinntekt langt over det tillatte. Både lese- og regneferdighet står åpenbart til stryk for våre folkevalgte. -Men de har jo hatt en tøff jobb med å styre oss uregjerlige da, hevdet jeg en morgenstund blandet med skadefryd og forbitret misunnelse over morgenavisens avsløringer. -Å styre deg, kjære Sofus, er heller ingen lett oppgave, slo fru fast. Men jeg sitter her med minstepensjon som takk for barnefødsler og oppdragelse av deg og barna dine som ulønnet hjemmearbeid. Du kunne ha lurt deg til noen ekstra tusenlapper på svart arbeid du også Sofus, hisset hun seg opp, så hadde vi hatt ny bil for lenge siden. -Å nei du, ærlighet varer lengst for oss som ikke er av Stortingskaliber. Jeg er ingen stortingst - lurendreier, bare så du vet det, barsket jeg meg, og slo nesten neven i kjøkkenbordet i hellig vrede.

Stortingspensjonistene er flink til å tøyne reglene, mens det for andre ikke fins slingeringsmann for pensjonssnusk. A - ETAT har et stort kobbelt av pensjonssnuser som vokter regelverk og slinger i valsen. Vi har ingen sjanser til å drive smartness for oss selv.

Telepensjonisten bør hegnes om, sa fru i godt lune. -Men ikke på grunn av deg, Sofusen min, avkreftet hun da jeg nikket heftig. Redaktøren er frontfiguren som bærer lasset. Forsvinner han og bladet, er "nettet" kanalen som skal holde telepensjonistene i et fellesskap som fordums telenorere. Vil det funke? Hvor ofte går du internettveien for finne telepensjoniststoff og foreningsnyheter?

Interessen for nettsiden vår, telepensjonist-ene.no, daler jamt og trutt i følge samme nettsted. Hva er det for faktorer da? Er ikke tiden moden for at aldrende telepensjonister går på Internett? Eller er det nettsiden som ikke er moden nok etter en lang vår og sommer? Spørsmålet gikk til min kvelds-TVopptatte halvdel. -Du kan vel svare sjøl, min kjære mann. Du sitter jo og fomler kveld etter kveld på PCen din, hva er det du ser på, da? Hjemmesida er det jo ikke. Jeg vet jo ikke en gang om du er hjemme når du burer deg inn på datarommet og dropper både TV-såper og værmelding når du pcer som verst.

Visepresidentkandidat Sara Palin fra Alaska kom som en orkan og gjorde vei i vellinga for presidentkandidat McCain. Samtidig smelter havisen med rekordfart i Arktis, og det er klart for havkrusrundtur i åpne passasjer vest og øst for polkalotten med start og stopp i det Palinske Alaska. Hva den dama får til med is i blikket. Med uforståelig moderlig bravur har hun lykkelig sendt sin eldste sønn til Afghanistan for å slåss for USA. Samtidig hjemsøkes Karibien og USAs østkyst av stadig sterkere tropiske orkaner, flom og elendighet. Politisk og jordisk klima er i stadig ulage.

Her på berget er det noen tusen år siden sist vi så isfjell, men i høstfjellet holder sommeren, jegere og bikkjer stand i jakten på rype og rein. Hvordan høsten og vinteren blir, er ikke Sofusen herre over. Her tas ingen sjanse, ny tur til solens Gran Canaria er for lengst bestilt.

Høstmørket siger på. Vi krysser fingrer for at Telenoret vårt skal se lyset og greie å reise kjerringa og mobilmastene i Bangladesh, og gjenvinne sitt gode omdømme. Det har noret fortjent.

Sofus

Rendevouz tristesse

Terje Kristiansen

Jeg traff en gammel barndomsvenn fra lengst forgangen tid
En urolig plebeier – det fulgte alltid strid
med han, den gang på skolen da livet var litt bra
Nå var han stor og dyster og virket ikke glad

Vel, livet for min venn ble aldri noen lykkedans
Med skilsmisser og sykdom og slit til lands og vanns
Og barn han knapt nok kjente og kvinner han bedro
Og timeglassets sildring og rastløst vandrers blod

Vi snakket lavmælt – lenge, om fjerne barneår
Og hendelser, halvt glemte, ble som skjedde de i går
Om de som hadde gjort det bra, for noen gikk det skitt
Men jeg kjente ingen gjenklang som rørte hjertet mitt

Slik var jeg ikke før, da ble jeg ofte revet med
Og noen ganger kom jeg kanskje litt for langt av sted
En indre klokke ringte brått og varslet meg fordi
at jeg ble var min avstumpede rest av empati

Det ble en keitet avskjed, han virket fjern og treg
Jeg så den bøydre nakken, den bar håpløshetens preg
Hans skritt gikk mot hospiset, hvor sjømannssekken sto
Vi skulle aldri møtes mer, det tror jeg han forsto

Men jeg kan huske nakken hans, jeg ser den av og til
når tvil og mismot synes bakom kamuflesjesmil
hos en av mine kjære, eller i mitt eget sinn
Da tenker jeg på han som hentet sjømannssekken sin.

*Terje Kristiansen var markeds-
sjef i Trøndelag distrikt da han
ble pensjonert.*

Refleksjoner (- eller før og nå)

Ved Tor Eliassen

Som oppvokst på en telestasjon nordpå ble det til at jeg, ved siden av skolen, fikk ekstrajobb som telegrafbud i juletrafikken, sommerferier og søndagsvakter. Syklet eller gikk med telegrammer til forretninger, kontorer og privatadresser rundt i byen og den nære omegn. Det ble noen kilometer i løpet av en vakt. I juletrafikken ble det spesielt lange dager, men så vanket det også noen julekaker, appelsiner eller litt konfekt hos enkelte.

I dag skrives "telegrammene" som email på PC'en, og det som var telegrafbudenes jobb skjer nå ved å trykke på "Send"-knappen. Vi sprang også med budsendelser til folk uten telefon. De ble bedt om å melde seg for telefonsamtale, enten ved å komme til telegrafstasjonen eller til nærmeste nabo som hadde telefon. I dag har omtrent alle mobiltelefon, og når de ikke svarer, går "budsendelsen" rett i mobilsvareren.

I min hjemby var det på 50-tallet smått med fjernsamband. Jeg husker at forretninger og kontorer bestilte sine rikssamtaler til Trondheim eller Oslo tidlig om morgenen, for å sikre seg at den slapp gjennom før arbeidsdagen var omme.

Som ung saksbehandler i Teledirektoratet ble jeg tildelt egen skrivemaskin (Olympia). Det var nesten ikke mulig å skifte fargebånd uten å grise seg til. Skrivefeil måtte rettes med blekkviskelær, - det ble ikke alltid så pent. Kopiering foregikk med blåpapir. Ved større produksjoner var det stensilmaskin, - skrivefeil ble fikset med hvit lakk. Også det var noe klin.

I dag skrives alt på PC. Rettinger gjøres ved hjelp av "Delete"-knappen, og antall kopier skjer ved å velge et antall på utskriftsskjemaet.

Tidlig på 90-tallet, kanskje tidligere, snakket noen om "det papirløse kontor". Dette ble gjentatt da vi flyttet til Fornebu. - Vi har aldri brukt så mye skrivepapir som nå til dags!

På 70-tallet kom overhead-prosjektoren, plastikk-foilene og tusj-pennene. Det var mye arbeid og ble ikke alltid så pent. I dag fikser vi powerpoint-foiler på en-to-tre på PC-en. Foilene/bildene kan vises på elektroniske tavler eller sendes hvor som helst med et par klikk.

I Teledirektoratet hadde vi journaltjeneste som sørget for at brev og dokumenter ble dirigert til rette saksbehandlende enhet, og sjefen der utpekte saksbehandler. Svar og utredninger ble sendt via sjefen til andre enheter som ble bedt om uttalelse. Konsepter kom ofte tilbake med språklige forbedringer (med rødt) og mange kommentarer i margin og innimellom teksten. Deretter ble konseptet renskrevet og sendt ut via journalen, samtidig som brevet ble arkivert på behørig måte.

I dag går kommunikasjonen på email direkte mellom enkeltpersoner, oftest uten at sjefer blir innblandet, og språket i mailene, for ikke å snakke om SMS-språket, er langt fra det vi lærte i Teledirektoratet. Det meste av dette blir aldri arkivert, men befinner seg gjerne i egen mail-utkurv, helt til den går full og gamle mail må slettes for å få systemet i gang igjen.

Den gang kunne publikum ringe til en person i Telegrafverket. I dag møter vi en stemme som sier; "Vi har for tiden stor trafikk, vennligst vent" eller vi får anledning til å taste 1, 2, 3, 4 eller ørten, før vi havner i "det store svarte hullet" og må begynne på nytt.

Joda, det går da framover, --- eller?

Det var den gang det!

Montørtreff i Drammen

Sjur Malm

Halvard Solberg, formann for telepensjonistene på Ringerike fortalte meg om montørtreffene i Drammen teleområde. - Dit bør du komme Sjur for å få en prat med gamle telemontører. Jeg møtte en sprek gjeng av pensjonerte montører av den gamle skolen fra Buskerud. De var fulle av gode historier fra en svunnen tid, og hadde et kraftig og fast håndtrykk som tydet på fortsatt styrke fra hardt fysisk arbeid gjennom mange strevsomme år i Televerkets tjeneste.

Godt kameratskap i farende lag

- Jeg ser at du bare tar med deg ett jern opp i stolpen, Leif. Han Asbjørn tar to han, sa formannen til Leif Olsen da Leif nettopp var begynt å jobbe etter ei sjukmelding.

- Det var hard kustus, men et flott miljø blant de farende lagene som bygde linjer og grov kabel. Godt kameratskap og ikke noe å krangle om. *Enten reiste du stokk eller så dro du tråd.* Krevende, men greie arbeidsoppgaver, forteller Nils Warhuus.

- Ja, jeg husker vi bygde linja fra Norefjell til Hokksund foran Olympi-aden i 1952, forteller Leif Olsen. Vi var 16 mann som grov kabel ned fra fjellet til Noresund. Derfra bygde vi revolverte luftlinjer fram til Hokksund. Vi ble innlosjert i et sauefjøs, men først måtte vi jage ut sauene. Vi lå i Televerkets feltsenger med nettingbunn. Vi var borte hele uka, men jobbet akkord så vi fikk fri på lørdager. Når vi kom tilbake på mandager hadde vi med oss mat for hele uka. - Vi kokte middag på to kokeplater. Jeg var sjåfør og kokte poteter for oss alle, men ellers kokte vi hver for oss, forteller Erland Solberg. Veien til jobben ut i terrenget var ofte lang. - Vi måtte stille presis og måtte gå 3.km på egen tid og egne bein. Da vi kom fram stod formannen der og kontrollerte at vi var på plass til riktig tid forteller Asbjørn Olsen.

Fra manuell til automat

- Har du fått automattelefon, ble ei kjæring i Numedal spurt om?

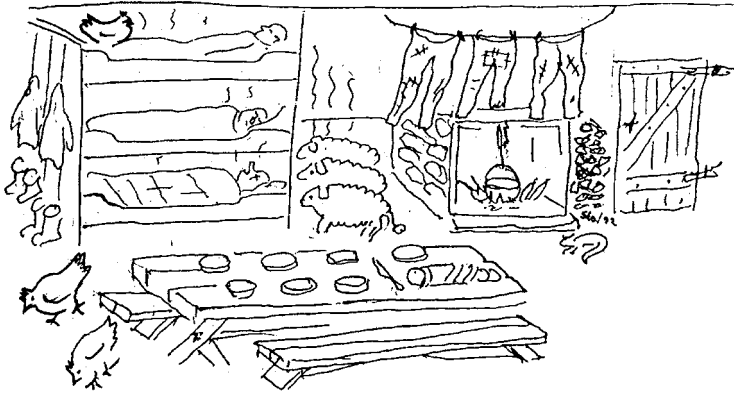
- Nei, je snakker sjøl je, svarte kjæringa. Jeg glemmer ikke da vi skulle automatisere Numedal, forteller Kåre Bråthen som ledet stasjonsmontørene i Drammen teleområde. - Da forlangte du, Sjur, at jeg skulle sette opp budsjett over timeforbruket før vi starta.. Det var ikke enkelt! Vi bomma med 50 timer, selv om vi fikk lynnedslag som brant opp mange av kablene og krysskoplingene like før vi skulle åpne. Vi lette etter bedre jording, og måtte ofte inn i gjødselkjellerne på gårdene for å finne den. - Ja, og de 50 timene tok du på egen kappe, supplerer Halvard Solberg.

- Det var mange trivelige dager og timer når vi drev med montasje av rikstelefonborda og de manuelle bordene på lokalstasjonene rundt i Buskerud, forteller Tor Otto Aasland. Vi monterte bord og sydde nye multipler mens vi satt bak borda og tjuvlytta til telefondamene. Vi var jo unge og spreke den gangen, og det var en opplevelse å jobbe på riksen i Drammen. Der satt det 48 flotte damer.

Så kom montørstasjonene

Det ble nye tider da montørstasjonene kom. - Vi måtte jobbe med flere montør oppgaver, og da var det godt å ha arbeidsrettleierne som støttespillere. Når vi stod fast, ringte vi Bjarne Westheim i Drammen, forteller Svein Amundsen. - Ja, jeg har lært opp de fleste av de "ungkarene" som sitter rundt dette bordet, forteller Bjarne smilende. - Vi hadde en 3 dagers fagprøve for montører. - Og minimumskravet for å komme på montørkurs var at en kunne skrive timelister, forteller Svein spøkefullt. - Det kom ofte nytt materiell som vi trengte å instruere i, forteller Westheim. - Ja, da arbeidsrettleierne ble rasjonalisert bort mista vi støtteapparatet vårt, forteller Svein.

Fra Kåre Aarviks bok: "Perler og gråstein"

Apparater og hussentraler

- Noen av oss jobba også på apparatverkstedet. Vi pussa opp gamle 34 - modeller, polerte dem og kontrollerte at nummer-skivene gikk med rett hastighet, forteller Aasland. Vi monterte også hussentraler. Særlig sentralen i fengslet i Drammen husker jeg godt. Fangene lærte seg å ringe gratis, og regningen ble stor før det ble oppdaget.

Fra manuell til digital tidsalder

- Hvordan skal vi vite hvor dyrlegene er nå, spurte en fortvilt gårdbruker i Numedal da den siste manuelle sentralen ble nedlagt i Svene. De manuelle lokalsentralene oppetter dalene hadde vært viktige kommunikasjonssentra og mye gikk tapt av viktig informasjon da de ble nedlagt.

- Ja, men vi var også med på den nye teknologiutviklingen i Televerket med digital transmisjon og digitale sentraler, avslutter Halvard Solberg. Vi bygde om hele transmisjon i Drammen, og jeg var også med på å bygge den første mobilsentralen i Oslo.

Fra venstre rundt bordet:

Asbjørn Olsen, Leif Olsen, Halvard Solberg, Torstein Røisgård, Leif Fjellheim, Erland Solberg, Bjarne Westheim, Svin Amundsen, Tor Otto Aasland, Palme Flaglien, Kåre Bråthen og Nils Warhuus.
Foto: Sjur Malm.

Pensjonistopprør i Nord

Nils Bøe

Pensjonistforeningene i Bodø som er tilsluttet SAKO har organisert en grasrotbevegelse som svar på "pensjonranet" ved årets pensjonistoppgjør. Pensjonistene fra Forsvaret, Politiet, Posten, Jernbanen og Telenor har sendt et brev til SAKO og sine sentrale forbund med kraftig kritikk av årets oppgjør og våre sentrale forhandlere. Og de oppfordrer til kamp foran Stortingsvalget 2009.

Utdrag av brevet:

Årets lønnsoppgjør

ble, som vi hadde fryktet det kraftige forsvaret, om hva vi kan vente oss i framtida. Vi ser at vårt forhandlingslag ble "svarteper"; og vi ble grundig lurt. Minstepensjonistenes løft, som vi selvsagt er enige i, skal betales av oss! Alt etterslep som vi har til gode strykes. Videre får vi nedsatt lønns- og prisjustering fra 6.3 % (som alle andre lønnsnettakere får), til 5.5 % som så fint kalles for "solidaritetsgave" fra de som har nest minst i "lønnsposen". Statens lille andel er også smuler fra våre fondsmidler som ble beslaglagt i 1962. Vi fikk også et verdiløst løfte om at staten/regjeringen skal "se i nåde til oss" ved neste lønnsoppgjør/justering.

Vi mener at vårt forhandlingsutvalg har gjort en alt for dårlig jobb i dette lønnsoppgjøret. For Norsk Pensjonistforbund må det være en umulig jobb å ivareta to motstridende interesser; minstepensjonen som må opp og stats- og offentlige pensjonister som må ned, for at dette underlige regnskapet skal gå opp. Vi forlanger at SAKO tar denne, for oss, dyre lærepengen på alvor.

SAKO Nordland.

ble etablert 3.4.08 som et samarbeidsforum lokalt, der vi som en grasrotbevegelse, samlet skal diskutere hvordan vi skal svare på "det store pensjonstranet", lokalt og sentralt samt vurdere aksjonsformer. Etter to møter er vi nå kommet fram til at vi skal starte aksjoner lokalt til høsten. Vi er også enige i at våre sentrale organisasjoner bes om å samle seg til felles motstand mot at vi kommer så uheldig ut av reformen på sikt.

Forslag til medlemsorganisasjonene i SAKO om å ta opp:

- 1) lønnsoppgjøret 2008
- 2) aksjonere foran valget 2009 angående "pensjonranet" med krav om at opptjent pensjon for statspensjonister og offentlige pensjonister (født før 1954) ikke skal forringes,
- 3) at pensjonsreformen og dens justeringer skal gjelde alle i Kongeriket (bl.a. Storting, Regjering og Høyesterett) og
- 4) aksjonsformer i forbindelse med reformen og valget 2009.

HØGARE TELEGRAFKURS AV 1961 PÅ MALTA

Harald Steiro.

Av ein klasse på 28 var 14 av oss m/hustruer på ei vekes klassefest på Malta veka 8.-14. juni 2008. Diverre er 7 av klassekameratane våre gått bort og 7 hadde ikkje høve til å vere med.

12 av damene var derimot med så vi blei 26 tilsaman. (Vi var berre gutar i klassen).

Dette er 7. gongen, så vidt eg hugsar, at klassen møtest etter at vi vart spreidde rundt i Noregs teleland.

Ja, kva har ikkje skjedd på desse vel 47 åra. Den gongen fanst det datamaskiner, rødrivne, store som hus. Rødrivne radioliner var så vidt komne i bruk, men dei får "neppe særleg praktisk anvendelse" heitte det frå lærarhald den gongen. Berre 2-3 år etter ferdig "teleingeniør"-utdanning starta etterutdanninga med transistorteknikk, radiolineteknikk, fjernsynsteknikk og data-teknikk m.m. Det skal Telegrafverket/Televerket ha ros for, vi fekk rikeleg høve til etterutdanning.

Men så til Malta. Malta er eit av dei tettast befolka landa i verda, ingen stad på øyane kan du opphalda deg utan å sjå hus, sa ei av guidane. Hovudstaden Valetta ligg på halvøya mellom to gode hamnebasseng, det største er djupt og kan ta inn dei store skipa. Siste kolonitida var under Storbritannia. Under 2. verdskrigen var Malta ei britisk festning som Aksemaktene ikkje greidde å innta. Med store tap både av innfødde og britar greidde dei å slå alle invasjonforsøk attende. For dette fekk det maltesiske folket St. Georg-medaljen av den engelske kongen. Landet er no republikk.

Til samlingane våre høyrer alltid ein festmiddag der vi ikkje sparer korkje på vått eller tørt.

Toastmaster under festmiddagen var den kjende norsk-thailandaren, Kristian Bø, doktor Bø som dei kallar han i Asian Telecom. Fotografia får fortelle om stemninga.

Rekke foran: Wilhelm A Hansen, Gunnar Øverland, Asbjørg Budde, Torbjørn Markussen. Rekke bak: Ulrik Nasset, Knut Stadheim, Dag Føllesdal, Tor Woll, Bjørn Kjensberg, Sivert Svanes, Sigbjørn Hopland, (Birgit Skeie var ikke til stede da bildet ble tatt).

HØYERE KURS 1956: "Skal gamal venskap vera gløymd?"

Torbjørn Markussen

Det ble fornyet vennskap da Telegrafskolens Høgere Kurs 1954-1956 igjen dro på mimretur. Denne gang med DFDS til København, og med én overnatting på Grand Hotel. Dermed ble intensjonene fra 50 års jubileumstur i 2006 om å møtes igjen etter 2 år til en vellykket og til fulle hyggelig tur. Vi var 11 som sammen med ledsagere dannet en gruppe på 19 stykker. Med overnatting i København, ble det tid til bedre kontakt og til individuelle turer til byens severdigheter. Fellesturen til Nyhavn med sild og snaps, ble en fin samling. Noen av gruppen hadde stopp på veien med innlagt suppestasjon, mens andre ankom med sykkelrosje. Som avslutning valgte noen sightseeing med kanaltur. Birgit valgte Figaros bryllup i operaen. Neste dag ble på egen hånd. Noen med besøk i butikk, andre på Klyptoteket eller i Planetariet, før båten gikk kl 17. Både på turen ned og tilbake hadde vi felles aftens med skipets gode buffé. Skipets underholdning med dans og pianobar, var fin avslutning. Konklusjon: Dette må vi gjenta. Ny klassetur - "ut i det blå" - i 2009 - er du interessert?

Ta kontakt tomarku@online.no

NYTT FRA LOKALFORENINGENE

Vårtur til Undredal og Voss

Tradisjonen tro avsluttet Telepensjonistene i Bergen vårsesongen med en tur. Hele 80 medlemmer var påmeldt til turen. Målet for turen var i første omgang Undredal, en bygd med avkjøring fra E39 midt mellom to lange tunneler på strekningen Gudvangen – Flåm. Undredal bærer sitt navn med rette der det ligger nederst i en dal med mektige fjell på alle kanter. Stedet har ca 90 fastboende og har både butikk, kafé og kirke. En vakker plass, frodig og velstelt.

I Undredal invaderte vi butikken og var på omvisning i kirken. Hovedformålet med butikkbesøket var å få med seg litt av den kjente Undredalsosten – brun og hvit geitost som blir ysta i Undredal. Kiloprisen var drøy, men osten var vel verd pengene – den smelta på tunga. Kirken er en stavkirke, bygget på ellevehundredtallet. Den er Nord-Europas minste kirke som er i bruk. Den har 30 – 40 sitteplasser etter at der er bygget kor og våpenhus til den opprinnelige kirken. Kirken er litt av en kulturskatt og vel verd en avstikker på vei mellom øst og vest.

Neste mål var grottene mellom Gudvangen og Stalheim. Egentlig er disse grottene ganger i fjellet etter at det taes ut stein som er svært lys og brukes bl.a. til "kvit" singel. Inne i fjellet er det lange ganger med opplyste vegger i forskjellige farger og levende lys. Lyssettingen skapte en vakker, trolsk, stemning. Til musikk av Grieg vandret vi innover i fjellet. "I dovregubbens hall" og "Morgenstemning" fikk en ekstra dimensjon. Langt inne i en fjellhall fikk vi kaffe og kake og pratet lavmælt før vi igjen ruslet ut i dagens lys.

Siste stopp var Mølstratunet på Voss Folkemuseum. En imponerende samling og nydelig utstilling av husflid gjennom tidene –

Aud, Inger Johanne og Aslaug er bergtatt

en "spinneside" med strikkeklær, vevnad, broderi og bunadssøm, babyklær og dukkeklær helt opp til moderne tid. "Husker du den genseren og den kjolen eller luen?" svirret i luften. På "sverdsiden" var det masse flott håndverk i tre, lær og metall. Redskaper, kniver, instrumenter sølvsmykker, foto og mye annet. I tillegg til alt dette: selve Mølstratunet, et godt bevart gardstun med bygninger oppført gjennom flere hundre år. En vandring gjennom husene blir en vandring gjennom tidligere tiders arbeid og levemåte. Altfor tidlig måtte vi igjen gå i bussene for å kjøre tilbake til byen. At det var "en gild tur" er unødvendig å si – en STOR takk til arrangementskomiteen..

Berit Nylund

EN LITEN EVALUERINGSRAPPORT FRA DATAKURSET

En evalueringsrapport fra en av deltakerne på kurset.

Der satt vi 11 personer på rad og rekke for å få med oss alt så måtte vi frem hodet strekke. Bruk av datamaskin, filbehandling og internett har vi mye lært PC'en har etter dette datakurset kommet oss mer nært. Vi har lært å prøve og "klikke" men det er ikke under stolen å stikke at vi nok et kurs til skulle hatt. Så folkens det er bare å ta fatt. Øve, øve, jevnt og trutt og tappert det er tingen. Spesielt internett er viktig å kunne bruke for nyheter, info fra Telepensjonisten, og reiser er noe vi alle har nytte av å kunne "sluke". Og vi som var med har blitt mer fortrolige med PC'en etter denne seansen og er taknemlige for at vi fikk denne sjansen.

*Med vennlig hilsen
Liv Berit Aadna*

Datakurs i Skien

FORENINGSNUMMER OG ADRESSER

MELD DEG INN I DITT HJEMSTEDS TELEPENSIJONISTFORENING

Her møter du venner og kolleger og oppfrisker gamle minner.

ARENDA	Finn Egil Halvorsen	Lensmannsvn. 23	4815 Saltrød	37 03 08 26	952 58 324	fegil@online.no
BERGEN	Roy Knag Jæger	Postboks 7150	5020 Bergen	55 56 33 33	915 38 870	telepens@frisurf.no
BODØ/SALTEN	Nils Bøe	Tjeldberget 11/LE 301	8012 Bodø	75 58 11 68	412 94 159	gbkriste@online.no
DRAMMEN	Odd Nålby	Tors vei 48 B	3040 Drammen	32 81 00 25	480 04 841	greta.th@gmail.no
GJØVIK	Bjørn Kjensberg	Strandgt. 4 Leiligh. H-0303	2815 Gjøvik	61 17 39 09	970 43 061	telep-gk@online.no
GLÅMDAL	Jan H. Andreassen	Blomstervn. 37	2208 Kongsvinger	62 81 59 40	915 56 223	janhandreassen@yahoo.no
GUDBRANDSDAL	Åse Nordnes	Fyrvn. 10	2670 Otta	61 23 04 98		
HAMAR	Bjørn Pettersen	Delfinen 17 A	2315 Hamar	62 52 35 11	906 06 182	britapet@frisurf.no
HARSTAD OG OMEGN	Elisabeth Markussen	Utsikten 18	9406 Harstad	77 01 79 76	957 70 128	komark@hlink.no
HAUGESUND	Arne Fosse	Hervikvn. 10 D	5521 Haugesund	52 71 65 50	915 98 057	afosse@r-data.no
HELGELAND	Evald Hagenes	Veslefrikkvn. 13	8800 Sandnessjøen	75 04 34 34	909 73 847	evahage@online.no
KRISTIANSAND	Kjell Moy	Seljeveien 29	4622 Kristiansand	38 01 16 81	478 29 780	kjell.moy@los.mail.no
KRISTIANSUND	Jan Dalager	Einerskaret 25	6520 Frei	71 52 53 52	952 16 124	Ja-fr@online.no
LARVIK	Berit Olafsen	Øvre Bøkeligt. 48	3256 Larvik	33 11 74 44	950 27 230	olafsenberit2@hotmail.com
LEVANGER	Sigrun Moe	Rognhaug	7600 Levanger	74 08 13 62	947 29 189	
LILLEHAMMER	Arne Fauskrud	c/o Guttorm Støen Gjøstivegen 14	2614 Lillehammer	61 25 42 96	976 90 120	gut-stoe@online.no
LILLESTRØM	Aud Marwell Myrvang	Sundg. 20	2081 Eidsvoll	63 96 45 54	909 86 580	bomyr@online.no
LOFOTEN	Kjell Tettlie	Postboks 2	8309 Kabelvåg	76 07 83 12	911 79 473	ktettlie@online.no
MOLDE	Annbjørg Megard	Øivindsveg 32	6429 Molde	71 25 32 77	452 05 836	erlispo@online.no
NAMSOS	Randi Langås	Præriev. 5B	7800 Namsos	74 40 57 42	916 15 738	
NARVIK OG OMEGN	Åse Håkonsen	Arbeiderv. 101 A	8516 Narvik	76 94 35 84	970 46 829	
OSLO	Eva-Marie Kvelland	Vektervn. 73	0681 Oslo	22 19 76 90	415 69 388	Telepensjonisteneoslo@online.no
RINGERIKE	Halvard Solberg	Krokenvn. 16	3515 Hønefoss	32 12 27 09	924 23 634	lialbja@online.no
SANDEFJORD	Reidun Sandbu	Sjøstrand 6	3209 Sandefjord	33 47 30 44	478 77 369	resttele@hotmail.com
SENTRALE ENHETER	Magnhild Sletbak	Fossumhavene 58	1359 Eiksmarka	67 14 41 77	911 58 215	magnhild@sletbak.no
SKIEN	Liv Berit Aadna	Hollavn. 105	3729 Skien	35 54 27 80	916 18 449	ragnhiol@online.no
SOGN OG FJORDANE	Dagunn Klakegg	Postboks 168	6801 Førde	57 82 14 21		gunnsteinf@hotmail.com
STAVANGER	Marit Torkildsen	Regimentvn. 80	4045 Håfrsford	51 55 16 66		telep-sg@online.no
STEINKJER	Ole Ingvar Halsauet	Karjolvn. 67	7712 Steinkjer	74 16 75 80	913 04 259	ole.ingvar.halsauet@ntebb.no
TROMSØ	Anne-Berit Aune	Utsikten 78	9018 Tromsø	77 67 51 00	905 77 274	anne-bau@online.no
TRONDHEIM	Ole J. Sandbekkhaug	Anton Bergsv. 38	7099 Flatåsen	72 84 98 02	413 31 948	tdpensj@frisurf.no
TØNSBERG	Greta Tettlie	Lønnevn. 18	3179 Åsgårdstrand	33 08 20 00	456 14 278	gretatettlie@gmail.com
VALDRES	Astri Jodalen	Øvrevn. 43	2900 Fagernes	61 36 00 59	482 39 258	astjodal@online.no
ØSTFOLD	Hans Krugerud	Vesthellinga 60	1526 Moss	69 26 69 90	958 38 088	tpostfold@online.no
ÅLESUND	Helge Haram	Rølandsvegen 1	6260 Skodje	70 27 51 30	908 51 360	helnihar@online.no

Minneord om Rolf Wegner

En bæresøyle i pensjonistforeningen vår i Bodø/Salten er gått bort. Rolf ble født 21.07.1936 på Finnsnes, men flyttet som liten til Alta der han vokste opp. Han startet som telegrafbud i ung alder og fortsatte som montør og feilretter da han ble gammel nok. Senere tok han teknisk skole og ble automattekniker etter militæret, der han også fikk med seg befalskole. Til sammen tjente han 52 år i Telegrafverket/Televerket og Telenor. Fra 1958 ble han stasjonert i Bodø. Særlig under automatiseringen ble han nesten reisende på full tid, og ble kjent med mange kollegaer. På rikstelefonen i Alta arbeidet en Bodøjente (Liv) som han ble gift med i 1960. De fikk to barn; Rolf Erik og Eva. Rolf ble avholdt for sine gode historier, glade latter og uslitelig gode humør. Som informasjonsansvarlig i Telepensjonistforeningen, ble han også her en ener. Hjemmesiden som han laget for oss, ble en viktig og flott del av organisasjonslivet vårt. Rolf etterlater seg et stort tomrom i familien og blant venner fra teletiden.

Nils Bøe

Invitasjon til å delta i Telepensjonistenes historieprosjekt.

Utdrag fra brev til lokalforeningene

I samtaler mellom Norsk Telemuseum og Telepensjonistenes Landsforbund har det blitt drøftet om telepensjonistene kan bidra med supplerende informasjon om vår telehistorie. Blant oss er det mange som enten sitter på stoff som er av historisk interesse, eller sjøl har opplevd episoder det ville være fint å få dokumentert.

Invitasjon til vårt historieprosjekt

En foreløpig gjennomgang av det materialet som allerede er samlet inn av Telemuseet, indikerer at det er interessant å få mer stoff om etablering av ny organisasjon på 1970-tallet, og da spesielt overgangen fra kontrollkretser til teleområder. Det samme gjelder utbygging av nett og sentraler i samme periode. Det kan også være interessant å få fram stoff om håndteringen av ventelister på telefon og de utfordringer det medførte. Virksomheten på 1980 og 90-tallet kan også bli bedre dokumentert. Det er sikkert flere andre områder som telepensjonistene har spesielt kjennskap til hvor vi kan bidra til å supplere museets eksisterende samlinger. Vi inviterer hermed lokalforeningene og deres medlemmer til å komme med forslag til enkeltpersoner som bør intervjues om sin arbeidsdag i Televerket/ Telenor eller om spesielle episoder de har vært involvert i.

Lokale historieprosjekter

I tillegg tar vi gjerne imot forslag til lokale historieprosjekter. Kanskje kan lokalforeningene nedsette grupper som kan arbeide med

den lokale telehistorien eller andre sider ved Televerkets/ Telenors historie? Når vi får inn forslagene vil vi ta kontakt med Norsk Telemuseum og drøfte hvordan vi på beste måte kan arbeide videre.

Telepensjonistforeningenes historie

Vi har ikke oversikt over historiematerialet som foreligger om foreningene historie. Landsforbundet har dessverre ikke noen samlet oversikt over sin historie. På denne bakgrunn inviterer vi lokalforeningene til å samle inn og sende oss det de har av historisk materiale om sin virksomhet, eller sette i gang et prosjekt for å ta vare på sin historie. Vi ber også om bidrag til landsforbundets historie. Vi er innstilt på å støtte opp om dette historiarbeidet både lokalt og sentralt så godt som mulig, herunder om nødvendig bruke prosjektstøttemidler.

Kontaktinformasjon

Innspill fra lokalforeningene sendes til forbundskontoret enten på mail eller via brev. Vi kan også kontaktes på telefon til forbundskontoret eller direkte til nestleder Odd-Kåre Kvalheim.

Odd-Kåre Kvalheim

LANDSSTYRET/REDAKTØRER

LEDER	Dagfinn Skarbøvik	Ryenbergvn. 73 B	0677 Oslo	22 57 22 12	900 46 612	d.skarbovik@c2i.net
NESTLEDER	Odd-Kåre Kvalheim	Anders Sandvigs g. 1	2609 Lillehammer	61 25 82 01	900 21 534	okvalh@online.no
SEKRETÆR	Kjell Ivar Tangen	Lutvannsv. 4	0676 Oslo	22 30 72 29	456 14 158	siftang@yahoo.no
KASSERER	Ragnhild Møklebust	Ekraavn. 7C	0756 Oslo	22 50 38 19	917 53 220	ragmoek@online.no
STYREMEDL.	Bjarne Ulvang	Myrholtet 242	5142 Fyllingsdalen	55 16 38 65	416 12 005	audnulva@online.no
"	Anne-Berit Aune	Utsikten 78	9018 Tromsø	77 67 51 00	905 77 274	anne-bau@online.no
"	Eva-Marie Kvelland	Vekterv. 73	0681 Oslo	22 19 76 90	975 09 729	evamar@online.no
VARAMEDL.	Jan H. Andreassen	Blomstervn. 37	2208 Kongsvinger	62 81 59 40	915 56 223	janhandreassen@yahoo.no
"	Dagunn Klakegg	Hjalmar Christensenv.	6800 Førde	57 82 14 21	416 69 849	
REVISOR	Kjell Berglie	Selvbyggervn. 127	0591 Oslo	22 65 30 05	952 58 775	keberg@online.no
"	Reidun Sandnes	Låvevn. 50	0682 Oslo	22 26 49 80		
VARAREV.	Edgar Roli	Krokusv. 30	1475 Finstadjordet	67 90 27 04	951 58 120	
REDAKTØR						
TELEPENJONISTEN	Sjur Malm	Konglestien 6	3400 Lier	32 84 03 03	900 28 726	sjmalm@online.no
REDAKTØR						
NETTAVISEN	Per Refsem	Nils Knudsens vei 2B	2040 Kløfta	63 97 68 44	905 00 533	p-ree1@online.no

Telepensjonistenes Landsforbund • Postadresse 1331 Fornebu • Besøksadresse: Kongensgt. 8, Oslo.

Telefon 22 77 69 52 • Telefaks 22 77 69 55.

E-post: kon.telepensjonistene@telenor.com • Nettside: www.telepensjonistene.no

TRADISJONSRIK HOBBYKLUBB I TRONDHEIM

Fem driftige pensjonistdamer med en fortid i Televerket startet syforening i 1950. Da var de medlemmer i samme håndballklubb, nyansatte rikstelefondamer og gode venner. De utviklet vennskapet videre i syforeninga. Etter hvert kom mann, barnefødsler og foreldrerollen i fokus. Tiden strakk ikke til, og syforeninga ble midlertidig nedlagt.

Men i 1992 startet de på nytt, denne gang som hobbyklubb. Da var damene kommet i bestemor alderen og hadde fått bedre tid til å pleie gammelt vennskap. Hobbyen er å lage fingerferdige kunstverk i alle former og fasonger. Da vi var på besøk, var de travelt

opptatt med å lage kunstferdige 3-dimensjonale gratulasjonskort. Papir, sakser, lim og innkjøpt dekorasjonsmateriell fløt utover stuebordet. Mat, kaffe og prat om gamle dager i Telenor var det selvfølgelig også avsett tid til.

Hobbygjengen møtes hver 6. uke. Møtene går på omgang. Oppunder jul går damene single på byen i sluttet tropp. Ektemennene får kompensasjon ved å bli invitert med på felles sommerturné med overnatting et sted i trøndelagsregionen, - mot at de betaler turen.

Hobbyklubbens fem glade og fingerferdige damer er Bjørg Overland, Solbjørg Aune, Greta Bodil Arntzen, Sylvi Amundal og Inger Qvam,

Det var vanskelig å rive seg løs fra pyntet kaffepausebord med gjestesmørbrød, kakeflom og dametrivsel. Ingen tvil om at felles hobby er til felles glede.

Jahn Hassel

Sylvi har blick for fotografen mens Solbjørg er flittig med saksa

Solbjørg, Bjørg Greta og Inger har kunstpause

